

Bijlage D: Rundveeplan 2025

In 2025 willen we een volgende stap nemen in het Herenboerenconcept en tevens een vorm van duurzaam voedsel produceren: het houden van vleesrunderen. Iets bijna 60% van onze leden eet vlees en het houden van runderen hoort ook binnen het concept van Herenboeren, een gemengd bedrijf. Het rundvee draagt bij aan de drie uitgangspunten van Herenboeren:

- **Natuurgedreven:** door het graasgedrag van rundvee zal de samenstelling van de graszoden veranderen en zullen er meer open plekken ontstaan, wat positief is voor de biodiversiteit. De mest is nodig voor het bemesten van de tuinbouw (en soms de boomgaard), waardoor de koeien de keten van voedselproductie (deels) kunnen sluiten. De veebezetting blijft ruim binnen de grenzen van de biologische landbouw, namelijk één koe per hectare grasland.
- **Economisch gedragen:** de leden die vlees afnemen betalen hiervoor extra contributie.
- **Sociaal verbonden:** de koeien en kalveren zullen op de boerderij zorgen voor meer beleving, wat weer belangrijk is voor de sociale samenhang.

Het plan

In mei 2025 willen we ongeveer zes runderen (zowel koeien als ossen) aankopen, variërend in leeftijd van vijf maanden tot drie jaar. De definitieve rassenkeuze stellen we uit tot 2026-2027 door zelf ervaring op te doen met twee of drie verschillende rassen. We gaan niet zelf fokken, maar kopen elk jaar (vanaf 2026) twee kalveren aan. Een stier houden op de boerderij is niet wenselijk vanwege de veiligheid. De rassen zijn bijvoorbeeld Brandrode runderen/ Blaarkoppen/ Galloways/ Gasconne dieren of nog een ander ras. We kiezen voor dit soort dieren omdat ze rustig zijn, goed groeien op ons grasland en makkelijk zelf afkalven (voor als we in de toekomst mogelijk toch zelf gaan fokken). Daarnaast kijken we in april, als we daadwerkelijk gaan aankopen, naar bijvoorbeeld een boer die stopt en ze aan ons gunt, of een andere aantrekkelijke optie die zich voordoet. Dit kan de rassenkeuze dus beïnvloeden.

De percelen G, H, I en J (samen 5,5 hectare) gebruiken we voor het weiden en het winnen van wintervoer. Het weideseizoen loopt van 1 mei tot 1 november. We verwachten ruim wintervoer te kunnen winnen. In de komende jaren zal de hoeveelheid kuilvoer afnemen, omdat ons grasland kruidenrijker wordt. Dit komt door het door-zaaien met speciale kruidenmengsels van de percelen G en H en door het graasgedrag van de koeien. Met name de percelen I en J staan vol met onkruiden die we niet willen hebben. Er is door opstart van verschillende onderdelen op de boerderij minder aandacht geweest voor het weilandbeheer. Vooral de percelen I en J vragen in 2025 extra aandacht. De weilanden moeten afgerasterd worden en er moeten deugdelijke hekken geplaatst worden. Dit moet gebeuren in de komende winterperiode.

In de stalperiode (van 1 november tot 1 mei) staan de dieren in een potstal. Hiervoor telen we grotendeels ons eigen stro. Deze stal zal in de voorjaars/zomerperiode van 2025 gebouwd moeten worden. De dieren produceren stalmest, dit is zo'n 25% van onze behoefte aan mest. Deze bron van natuurlijke mest gebruiken we om een deel van het land (groenteteelt) mee te bemesten. We zullen dit aan moeten vullen met andere opties om voldoende meststoffen te hebben. Dit kunnen bijvoorbeeld maaimeeststoffen zijn, wat momenteel wordt toegepast op perceel A, waarmee we onze kennis over deze mest-optie vergroten.

In het late najaar van 2025 willen we één rund slachten. Voor de vleesmonden (in 2025: 220) betekent dit 1,3-1,6 kg rundvlees per mond. In 2026 en daarna willen we steeds twee runderen slachten (éénmaal in het voorjaar en éénmaal in het najaar; spreiding met slacht/uitgifte van het varkensvlees). De vlees contributie (rundvee) voor 2025 zal € 1,34 (inclusief BTW) per mond per week bedragen.

Als het rundveeplan wordt aangenomen zal het bestuur medio april, voordat er daadwerkelijk runderen worden aangekocht, bepalen of dit plan uitgevoerd wordt. Daarvoor geldt dat aan twee voorwaarden moet zijn voldaan:

- zijn er voldoende leden om voor de runderen te zorgen
- zijn de benodigde voorzieningen klaar.

Alleen als dit het geval is gaat het plan door.

Begroting

Investing=geel; alg kosten=blauw	n=6+1
Aankoop	5.000
Extra stro	1.400
Huisvesting	5.000 ¹
Gezondheid	1.890 ²
Afrastering	3.150 ³
Kleine aanschaf	500
Weidedrinker	350
Slacht	1.500 ⁴
Onvoorzien	1.000
(stroom voor vriezer)	P.M.
(pacht van grond)	P.M.
Totaal	19.790
Jaarlijks	11.290
Investering (in 3 jaar afschrijven)	8.500
Kosten per jaar	14.123,33
Per vleesmond (220)	64,20
Per week (Exclusief BTW)	1,23

Toelichting:

1. Potstal; 2e hands voerhek
2. Likstenen, veterinaire advies
3. incl schrikapp zonnestroom
4. Eén rund met transport

Wijzigen van het aantal monden vlees

Leden die op dit moment nog geen vleespakket afnemen, zullen vanwege de deadline van 1 oktober voor het wijzigen van het aantal en de soort monden volgend jaar geen rundvlees ontvangen, indien de ALV besluit dat we rundvee gaan houden. Bekend is dat een aantal leden geen vlees afneemt, omdat het geen varkensvlees wil, maar wel rundvlees. Om deze leden tegemoet te komen, wordt de mogelijkheid geboden om **tot 15 december 2024** te kiezen voor een vleespakket. De voorwaarde is dat men niet méér vleespakketten afneemt dan men nu aan monden heeft. Dus leden die nu twee vega-pakketten afnemen, kunnen overstappen op maximaal twee vleespakketten. Het is niet mogelijk voor alleen rundvlees te kiezen: een vleespakket is zowel varkens- als rundvlees. Het is evenmin mogelijk om alleen vlees af te nemen en geen groente en fruit.